

Előfizetési árak:

Egész évre 12 frt.
Félévre 6 " "
Negyedévre 3 " "
Egy órá 1 " "
Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer Pál könyvkereskedése Nagybecskerek, Hunyady (fő-)utca 10. sz., hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólamlások intézendők.

TORONTÁL

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér.
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

A hirdetésben fogad-
tatásul. Azonkívül az
1. sz. sz. hirdetési irodákban.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, vasár- és ünnepnapok kivételével.

Comenius.

Nagybecskerek, márcz. 29.

Omnia sua sponte fluunt, absit violentia rebus.
Amos Comenius.

„Mindenek önkényt folyjanak s távol legyen a dolgok erőszakolása“. E jelmondat képezi külső kinyomatát ama nagy alkotó szellemnek, melynek születése háromszázadik évfordulóját ünnepli e napokban hazánk tanítói kara.

A ki mint ő a türelmetlenség és erőszak vas kezét lépten-nyomon érezé, a kire, mint ő reá a vakbuzgalom és elmekorlátottság ólomsulya nehezedett, úgy hogy nemzedékekre szóló koncepczióinak és reformeszméinek megszólván mindég csak futásközben adhatott testet és alakot -- annak vérébe át kellett hogy menjen a meggyőződés, hogy „ostor a lónak, gyepő az oktan állatnak“, de embernek az a karat és elmeképzés való, hogy helyét az ezerfelé szétágazó és széthuzó társadalomban valaha méltóan elfoglalja és betöltse. Hiszen ez volt a tizenhetedik század, a vallás- és szellemi háboruk eme vérrel jelzett századának rákfenéje, hogy nem csak a testet, hanem az elmét is bilincsbe verték, hogy a gondolkodásmód száraz kate-

góriák kényszerzubbonyában vergődött és a ki a megszokott vagyis inkább megrögzött tanrendszer keretéből egy lépésnyire is kimozdult, vagy ki a századokon át taposott csapáson kívül haladt tanulmányozás és tanítás dolgában, az ép úgy lett eretneknek kikiáltva és mint ilyen üldözés tárgyává is téve, mint a ki a vallásújítás szolgálatába szegődött és a szabad gondolkodás martyrszerepére vállalkozott.

Örök dicsőségeül szolgál azért a mi magyar hazánknak, hogy egy magyar fejedelem-pár volt az, a ki Comenius Ámosnak Sáros-Patakon 1650-ben menedékhelyet ajánlott föl, a hol korszakot alkotó munkálkodását sem az üldözök fegyversörtetése, sem a hatalom egyéb vak eszközei félbe nem szakíthatták, hanem örömmel és kedvvel, melyet az elismerés nyújt, áldásos, emberboldogító nívatasának élhetett. „Miért kelljen pedig ezen kegyes szándékot“ — így okolja meg a Lorántfi Zsuzsána fejedelemasszony és fia Rákóczi Zsigmond által neki tett ajánlat elfogadását „Az elme miveléséről“ tartott tartalomdus beszédében — „főleg ezen helyen, ezen városban és

iskolában végrehajtani, röviden megérintendem.

Elsőben azért, mert a kegyesség szövegetkövét az ősök kegyessége tette itt le ezen nemzeti iskola alapjával, melyet jeles fejedelmek (a legközelebb elhunyt boldog emlékezetű fejedelmek és életben maradt főméltóságú özvegyének) páratlan buzgósága és bőkezűsége, új adományozásokkal megerősített és már ismét magasbra emelni készül.

Másod-zor, mert ezen iskolának évszázados évfordulója már ezen év folytán lehanyatlik. A nevelés és oktatás ügye, így látta már az Comenius jós tekintete előre, akkor bir biztos jövővel, és akkor halad biztos és kizökkenhetlen irányban, ha azt felülről, a hatalmasok és befolyásosak részéről pártfogásban és támogatásban részesül, aztán — ha intézményei azoknak fejlesztésében és fentartása tekintetében — multtal bírnak. S ha ünneplésünk hőse nem is írta volna meg az „Orbis sensua enim Pictus“ (A látható, azaz a lerajzolt világ), továbbá a „Novissima linguarum methodus“ (a nyelvek legújabb módszere). a „Janua linguarum reserata“ (a nyelvek kinyitl

A „TORONTÁL“ TÁRCZÁJA.

A „Quarnero paradicsomá“-ból.

— A „Torontál“ eredeti tárczája. —

Abbazia, márcz. 28.

Gyenge sciroccótól dagad a tenger háta; az „Ika“ gőzhajó kevélyen ringatja rajta karsu termetét. Kőd borul Fiume tájképére; a kopasz Karszton csak a tersattói templom tornyára szökik fel néha egy-egy bágyadt napsugár, de ez is újra visszaki-vánkozik megint a fellegek alá. A Frangepánok mohos sziklafészke komoran tekint alá a Fiumara völgyébe s a bástyák alatt sötétlő rozmarinbokrok hős időkről suttognak regéket, de azokat a regéket nem érti meg a modern kor embere, mert nem pikánsak, nem zsebbevágók . . .

Az „Ika“ versenyt füstöl a torpedógyár kéményeivel, vágat egyenesen Voloscának. Pár percz mulva eltűnik a Minach villa is, a honnan Andrassy Gyula gróf nagy lelke a balzsamillatok szárnyán felrepült az örökös tavasz hazájába.

Igen, csak ott fenn van örökös tavasz, meg a klimatikus fürdőhelyek reklámjában. Abbazia is csak sokára emberelte meg magát az idén annyira, hogy úgy a hogy megfeleljen annak a hírnévnek, a mit rákentek a hangos hirlapi hirdetések; alig egy héttel ezelőtt még irgalmatlanul rázta

a bőra a babérligeteket; fűtött szobákban hallgattuk a dühöngését s prelectiókat tartottunk a föld kihülésének elméletéből.

De most már hát mégis csak komolyan lecsillapodott a zenggi szél haragja, a Monte Maggiore ledobta hópalástját, a kis yachtok oldalát enyelegve nyaldossák a meleg habok, kéjt lehel ki a virág, szerelemtől dalra nyílik a madárka szája, mikor felül megpihenni az óriás „Wellingtonia“ koronájára és bucsut int a távozó napnak.

Igen, kéjt lehel már a virág és szerelmet és a mit a virág kilehel, azt beszívja az ember. Huszonnégy óra alatt egész regényt át lehet itt élni, csak hogy persze ez már tulesik a 40—50 forintos napi budget keretén.

Mondjuk el hiven, szárazon a tegnapi egyik regényt; a többi lefoglalta a „Magyar Figaro“, a melynek az a szeniális ötlete támadt a minap, hogy ezentul télenyáron „állandó tudósítót“ tart itt.

A Stefánia-szálloda külön helyiségeiben javában folyik a hazardjáték. Egy fiatal, 24—25 éves magyar urnak úgy kedvez a szerencse, hogy két óra alatt bekebelez negyven darab ezrest meg egy marék olvasatlan szárazast. Mit csináljon ennyi pénz zel? Szokása ellenére ránczok lopózkodnak homlokára. Eh, gyerünk ki a tengerpartra, hátha a friss szellő hajt majd erre valami okos gondolatot.

Egyszerre két hölgyet pillant meg az egyik padon. Nővérek; mind a kettőjüknek aranyos-zőke a haja, szemekük úgy ragyognak éjjel mint a villámszikra s olyan kékek nappal, mint a kökény. Az Abbaziában időző német színésztársaság tagjai. A kisebbik dudol, a nagyobbik pedig kezére hajtja szép fejét s azt nézi régóta, hogy a cipője körül két kis bogár hogy kergetőzik a porban.

— Jó estét, kisasszonyok! Szóal meg a mi lovagunk, a ki felé a friss szellő, a mint látszik, — mégis hajtott valami okos gondolatot. — Nem lép ma fel Elvira nagysád?

— Meg vagyok kissé hülvé, el vagyok rekedve; a mai szerepemet Molly vette át.

— Ha el van rekedve, akkor miért marad ilyen későig künn a szabadban?

— A lakásom hideg, mert északnak fekszik.

— Északnak? Szegény leány! Hát miért nem olyan lakást keresett, a melyik délnek néz?

— Mikor a mi társaságunk ide jött, le volt foglalva minden valamire való lakás. A mi az arisztokratáknak nem kellett, az maradt nekünk.

— Elvira, tudok én egy olyan helyet, a hol délnek néz még a északi ablak is. Nem szeretne oda átköltözni?

Mai számunkhoz a hivatalos melleklet 47. száma van csatolva.

ajtaja) és a „Didactica magna“ (a nagy módszertan) című századok eszmenetére kiható tankönyveit — méltó volna az ünneplésre már arany szavaiért, melyet a magyar nemzethez intézett, szívében: „Magyar nemzetem! Törekedjél, hogy legyenek magyar tankönyveid. Gazdagítsd hazádat jó és bölcs, saját nyelveden írt könyvekkel. Abból tanítsd ifjuságot, abba tedd le nyelvednek kincseit.

Oh! magyarjaim! Ne vágyatok idegen tanodák és könyvek után, hanem szereztek magatoknak hazátokban gazdag aratást“. Igy szólott Comenius Ámos 1654-ben, szavai pedig harmadfél század múlva is élénk visszhangot keltenek a hálás utókor hazafias érzelmeiben.

Klein Mór dr.

A pénzügyi bizottság befejezte a tisztviselők fizetésszabályozására vonatkozó tárgyalást. Wekerle pénzügyminiszter ismételt felszólalása után általánosságban elfogadták a javaslatot, holnap kezdik a részletes tárgyalást.

Vaszary Kolos hercegprimás körlevelet intézett az esztergomi egyházmegye papságához a felsőmagyarországi inségesek érdekében. Meleg hangon buzdítja a papságot az adakozásra s különösen a plébánosokat utasítja, hogy hiveik körében gyűjtsenek az emberbaráti célra. A pénzügyminiszterium vagy a főegyházmegyei iroda útján juttathatja el az inségesekhez.

Az új főpát. A hivatalos lap vasárnapi száma a következő királyi kéziratot közli: Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére: Fehér Ipoly Szent Benedek-rendü áldozárt, királyi tanácsost és a szegedi tankerület főigazgatóját, a Szent Márton püspök és hitvallóról címzett pannonhalmi Szent Benek-rend főpátjává kinevezem. Kelt Budapesten, 1892. évi márcz. 18-án. Ferencz József, s. k., Csáky Aibin gróf, s. k.

— Csak győzném fizetni a bért.
— Azt majd elintézném én. Csakhogy van egy kis bibéje. Az, hogy egy kicsit messzire van innen.
— Messzire? Nincs a világ végén.
— Ép annyira nincsen, csak Alexandriában.

A két kis bogár, ott Elvira cipői körül, addig kergette egymást, míg egyszer csak elbujtak egy száraz babérlevél alá. Elvira felsóhajt.

— Alexandriába? Mit csinálnék én ott? Nem vagyok én ballerina.

— Kigyógyulna tökéletesen a rekedtségből. Nézze nagysád, az imént nyertem 40.000 forintot, azon módon, összegyürödötten van még a tárczámban. Jöjjön kérem, segítsen összeolvasni, kisimogatni.

Lovagunk helyet foglalt a színésznők közt, kivette degesz tárczáját, végig czirogatták simára a gyűrt bankókat, aztán szépen viszarakták újra.

— Ugy-e még föle is van? A fölét odaadjuk kedves nővérenek, vigye haza a májának, Bécsig nem tévesztheti el az utat egyedül sem; kegyed pedig felmondja a szerződést még ma az igazgatójának és én velem lép szerződésre; az esti vonattal átmegyünk Fiuméba, holnap reggel 9-kor indul a „Lloyd“-nak egyik gőzöse, — ha jól tudom — a „Ceres“, Alexandriába. Három hónap múlva haza jövünk, akkorára

A tisztviselői fizetések szabályozásáról szóló törvényjavaslat, mint tudva van, nem terjed ki a tanügyi szakban működő tisztviselői személyzetre. Értesülésünk szerint illetékes helyen tervbe van véve, hogy e megalkotandó törvény hatálya a tisztviselőknek e kategóriájára is kiterjesztessék, ehhez képest módosítván a javaslat zárszakaszainak egyike, mely a szabályozás alól való kivételeket állapítja meg.

VÁROSI KÖZÜGYEK.

— Városi közgyűlés. —

A nagybecskereki városi képviselőtestület tegnap tartotta meg rendes havi közgyűlését meglehetősen gyengén látogatott nézőtér mellett.

A tárgysorozat előtt Weiss Izidor képviselő interpellál: miért nincs gondoskodva olyan helyekről, a honnan életveszély nélkül lehet vizet meríteni. Krsztics János polgármester azzal felel, a gazdasági bizottság már foglalkozik e kérdés megoldásával.

Ezután a közgyűlés áttér a napirendre.

1. A kövezési kölcsön megkötésére kiküldött bizottság jelentése. A Krsztics polgármester, Francz J. L. és Steinitzer Géza városi képviselők által álló küldöttség a múlt héten Budapesten járt és több pénzügyintézetrel folytatott tárgyalások után arról győződött meg, hogy legelőnyösebb ajánlat a Kereskedelmi banké, mely 5-35%-os évi részletekre adja meg a kívánt kölcsönt. Azonkívül hajlandó a polgári iskolához szükséges 120000 és a honvédlaktanya kibővítéséhez szükséges 55000 frtos kölcsönt hasonló feltételek mellett megkötni.

Dr. Györgyevits azon nézetben van, hogy a polgári iskola felépítésére ne vétessek fel új kölcsön, hanem adassanak el a devinkulandó regále-kötvények s fordítottassanak azok e célra.

Krsztics polgármesternek nincs ellenvétele ezen indítvány ellen, de különösképpen tartja, hogy a képviselőtestület ma így határoz, holott évekkal ezelőtt a most érintett regále-pénzekből egy új városház építését határozta el.

Rósa Ignác felszólalása után a közgyűlés elhatározza, hogy a kövezési-kölcsön (165,000 frt) és honvédlaktanya kölcsön (55000 frt) a kereskedelmi bankkal köt-

biztosan meggyógyul a torka, újra elszereződhetik másutt. Visszajövet pedig kétezer forintot kap még tőlem. Elfogadja?

A révből limbalódzó yachtokat szaporán csókolgatják a habok. Darázs Miska pécsi cigányprimás hegedűje kihallatszik a Stefánia-szállodából. Szerellem suttogtatja meg a levelet, kéjtől terhes a levegő, szinte ittassá lesz az ember tőle.

— Elvira, van talán valami kifogása tervem ellen?

— Hát aztán bizonyosan tudja azt ön, uram, hogy Alexandriában még az északi ablak is délnek néz?

— Jótállok róla. Egyéb kifogása nincs ellene?

— Egyelőre nincs.

A két kis bogár még mindig ott zörög a száraz babérlevél alatt.

*

Ma még aktuális volt nálunk ez a regény, de attól tartok, hogy mikorára Nagybecskerekre ér, itt már el is felejtettük. Ebben a mi kaleidoszkopszerű világunkban a pikáns irodalmi műfajok sem tarthatnak igényt tartósságra, legföljebb egy napig él a legremekebb termék is, mint a tisztavirág: másnapra leszorítja a könyvpiacról egy még remekebb termék.

Giorgio Ancora.

tessék meg, a polgári iskola pedig a regale-kötvények eladásából nyert összegből.

2. A kishid helyének meghatározása végett kiküldött bizottság jelentése.

A bizottság többsége Hám, Kluge, Neugebauer, Grossmann és Vukovics mérnökök jelentésükben a mostani helyet tartják legalkalmasabbnak. Réczey és Molnár Mihály mérnökök külön jelentésükben rámutatnak arra, hogy a kolostor és Weisz-féle raktár közti hely e célra sokkal jobb. Miután ezen utolsó jelentés azonban egy külön tervvel is lép fel, t. i. a jelenlegi kishid utcának teljes átalakítását, a polgármester indítványára ezen kérdés tanulmányozása végett vegyes bizottság küldetik ki, mely áll a következő képviselők közül: Rósa Ignác, Napholcz R., Oldal A., Steinitzer G., Baaden K. és Grandjean dr.

3. A községi iskola átírata, melyben az indítványoztatik, hogy a községi iskolának az építendő polgári iskola-épületben még négy terem bocsátassék rendelkezésére.

Az állandó választmány elutasítandónak véleményezi az indítványt és inkább oda kíván hatni, hogy a községi iskola decentralizáltassék.

Baaden és Szalay képviselők felszólalásai után elfogadtatik az állandó választmány véleménye azon kiegészítéssel, hogy az ügy az iskolaszéknek is kiadassék tanulmányozás végett.

4. A h. város kapitány indítványa a rendőrség létszámának szaporítása tárgyában. Az állandó választmány véleményéhez képest a közgyűlés elhatározza, hogy a rendőrség 6 gyalog és 2 lovasrendőrrel szaporíttassék, Berkes őrmester pedig állásában véglegesíttessék. A tárgyhöz hozzászóltak Györgyevits dr., ki első sorban a helybeli embereket kívánja tekintetbe vésni, azonkívül Weisz ügyvéd és Weisz Izidor képviselők, kik meleg szavakban dicsérik a h. kapitány ügybuzgóságát, végre Szekulits és Tabakov képviselők, kik egyes helyeket ajánlanak a kapitányság figyelmébe.

5. Steinitzer Géza indítványa az itt létesítendő óvónőképezde tárgyában. Olvasóink ismerik ugy Steinitzer képviselő indítványát valamint Steinbach tanfelügyelő eziránti lépéseit. A közgyűlés kimondta, hogy örömmel üdvözli az intézet felállítását. E tárgyról l. bővebbet mai számunk más helyén.

6. Özv. Nyáry Ferenczné kéri, hogy tartozását a nyugdíjalapba ne 5, hanem 10 év alatt fizethesse be.

Elutasítatik.

7. Jelentés két iskolaépületi bolthelyiség bérbeadásáról.

Nem hagyatik jóvá.

8. A homokvermek árverési eredménye. Holdankint 16 frt, jóváhagyatik.

9. Árverési eredmény az opovai és németvárosi iskola földekről. Az opovainál 68 frt 44 kr, a németvárosinál 53 forint 55 kr. éretett el.

6 évre jóváhagyatik.

10. A takaré- és előleg-egylet 50 frtot adományoz a gymnáziumi alapra. Köszönettel tudomásul vétetik.

11. Árverési eredmény az ezelőtti Kellner-féle üzlethelyiség tárgyában. 400 frt. Elfogadtatik.

12. Az iskolaszék jelentése, mely szerint Dienstl Emilia közs. iskolai tanítónő szabadságoltatott s helyébe ideiglenesen Brájjer Erzsébet tanítónő választatott meg. Ez utóbbi fizetése kiutalványozandó.

13. A Szavits féle csónakátvitel bérlője Nikolics engedélyt kér arra nézve, hogy kocsikat is vihessen át.

Az árverés eredménye 180 frt elfogadtatik, a kompjog megszerzése végett lépések teendők.

14. Majovrek vonatvezető kéri felvételét a város kötelékébe.

Megadtatik. Több tárgy nem lévén, polgármester 6 órakor bezárja az ülést.

Comenius-ünnepély Törökbecsén.

(Saját tudósítónktól.)

Egy fél emberöltőn át kifejtett önzetlen és sikeres hazafias működése, a „Délmagyarországi Tanítóegylet“-nek köznevelődési intézményeink sorában előkelő helyet biztosít. E nagy és tekintélyes egylet hatása a délvidék kulturális fejlődésére, főleg a fiókegyetek vándorulásában nyilvánul. Es, hogy a fiókegyetek közt bennünket közelebről érdeklődő „nagybecskerek-i“, mely környékünk különféle nemzetiségű községeiben évről-évre más-más helyt gyűlésezvén, kiválóan a magyarságnak mily szolgálatot tesz, általában mily kulturmissziót teljesít, azt bővebben fejtegetni felesleges.

Örömmel konstatáljuk, hogy a közel 100 tagot számláló fiókegyet eddigi működésével teljesen megfelelt a hozzá kötött várokozásnak és miként eddigi gyűlései, úgy a folyó hó 26-án Török-Becse község tanácstermében tartott jelen évi tavaszi gyűlése is méltó volt a fiókegyet régi jó hírnevéhez.

A gyűlés iránt Török-Becse község legelőkelőbb köreiben rendkívül nagy érdeklődés mutatkozott. A fiókegyet most első ízben jelent meg a vendégszerető kis város falai között és a város polgársága élén a közs. előjárósággal sietett a tanúgy iránt való érdeklődéséről bizonyosságot tenni. Ugy a gyűlésen, mint az, azt követő diszebeden ott láttuk Bizek Armin közs. előjárót, Lestyánszky J. szolgabíró, Steingaszner K. igazgató-mérnököt, Mittelman dr., Müller Lajos dr., Tószögi A. dr., Kenander dr., Róth B. evang. lelkész, Lukács J. r. k. lelkész, a közs. érdemes jegyzőjét stb. stb.

A gyűlésre érkezett egyleti tagokat és idegen vendégeket 25-én este Hazlinger L., Róth B. és Horváth K. urak; 26-án reggel Rados J., Horváth K. és Karas N. urak fogadták. A vonat megérkezése után az egyl. tagok a népiskola-épületben előleges tanácskozássra gyűltek össze, onnan 9 órakor a község háza nagytermébe vonultak.

Részt vettek a gyűlésen: Aracs, Melencze, Torda, N.-Elemér, Nagy Becskerek, Klekk, M.-Szt. Mihály, Tor.-Erzsébetlak, N.-Écska, Perlasz, Bótos, Szrb.-Neuzina, Bega Szt.-György, Katalinfalva és Török-Becse közs. tanítói, illetve tanítónői, kik a gyűlésen megjelent vendégekkel (összesen 75-en) teljesen megtöltötték a község háza tanácstermét.

A gyűlést Eisler F. főnök távollétében Hazlinger Lajos (Török-Becse) alelnök nyitotta meg, szívesen üdvözlővén a vendégeket, a diszes hölgykoszorút és a nagy számmal egybegyűlt tagokat; emelkedett hangon elnöki megnyitójában megemlékezett a XVI. század legnagyobb tudósa a nagy paedagog, Comenius Amos J.-ról, kinek születése 300-ik évfordulóját a fiókegyet a jelen tavaszi gyűléssel kapcsolatban megünnepeli. A nagyhatású elnöki megnyitót, valamint a szokásos tudósítók választása és hitelesítők kijelölése után következett az egyhangulag elfogadott és lapunkban annak idején közölt tárgysorozat értelmében Varkonyi Béla (Török-Becse) előadása az ünnepelt Comenius elete és működéséről. Előadó bő tanulmányról és alapos készült ségről tanuskodó előadásában nem nyújtott száraz biográfiai adatokat, hanem a XV. és XVI. század köznevelődési állapotáról széles alapra fektetett hí rajzával bevezető hallgatóit az akkori kor szellemi életébe, megismertette annak eszmeáramlatait és azok által magyarázta a nagy reformer eszméit, törekvéseit, működésének magasztos eszményi célját, fősulyt természetesen Comeniusnak sárospataki működésére fektetvén.

A nagy oratoriai ügyességgel tartott előadás után Bányai Jakab (Nagybecskerek) felolvasása következett a „Didactica Magna“-ról. (Comenius nagy tanítástana.) Tárgyának komoly, magas eszmei felfogása és elmés reflexiókkal való átszövése jellemző B. paedagogiai előadásait, melyek mind egyike jeles szakképzettsége és bő tapasztalatról tesz tanúságot. Terjedelmes értekezés, melylyel hallgatóinak nagy szellemi élvezetet nyújtott, nem címjegyzéke a „Didactica Magna“ tartalmának, hanem gondos leltára eme nagy művében kifejezett eszméinek, mely eszméket a jelen viszonyokra vonatkoztatva találó rajzokkal élénkített.

Bányai J. nagyhatású értekezése után bemutata Fritz István (Melencze) a hallhatatlan paedagogus legérdekesebb művét, az „Orbis Pictus“, vagy kepes világot, mely a mai szemléltető tanódszernek első kísérlete volt. Ez érdekes és ügyesen tartott előadás osztatlan tetszésben részesült.

Utolsó előadó gyanánt szerepelt Seffer Antal (Torda), ki „Vármegye az iskolában“ című terjedelmes értekezésében kifejté, miszerint hazaszeretetről csak ott lehet szó, hol törvénytisztelet van; a törvénytisztelet feltételezi a törvény ismeretét, ennél fogva a hazaszeretet ápolása érdekében multhatatlanul szükségesnek tartja a hazai törvények bővebb tárgyalását a népiskolában. E tárgyban nem elégszik meg a törvény és miniszteri rendeletekben megállapított alkotmánytani tananyaggal, hanem a háromszék megyei tanító-testület példájára a vármegyei szabályrendeleteket is, külön e célra szerkesztett olvasókönyv alapján, a népiskolában is bővebben tárgyalni óhajta. E tárgyban benyújtott tételét a fiókegyet a fiókegyetnek előterjeszteni határozta.

Az érdekes előadásokért (melyek közel 4 órai időt vettek igénybe) az előadónak külön-külön jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. Közben Steinbach Antal dr. tanfelügyelő és Scossa Dező kir. s. tanfelügyelőtől üdvözlő távirat érkezett, mely az ünnepélyes gyűlésen felolvastatván, óriási lelkesedéssel fogadtattott.

A gyűlés ünnepi része után a nagy számú egyleti belügyek tárgyalása előtt elnök 10 perczre felfüggeszté a gyűlést.

A szünet után újlag felvett tárgyalások tisztán egyleti belügyekre szorítottak. Gockler Lajos egyleti első titkár egymásután terjeszté elő 1. az „Aradvidéki Tanító-egylet“ átiratát, melyben az egylet által kiadandó „Comenius-Album“-ot a fiókegyet emléklapjával ajánlja; — elfogadtattott. 2. A fiókegyet átiratait a Comenius-ünnepély, a fiókegyet tavaszi gyűléseinek tárgyai, az árvaházi alapítvány, a fiókegyet által kiadott emlékkönyv, a pénztári hátralékok rendezése, a jegyzőkönyvek, egyleti pecsét és több kisebb folyó ügy elintézése tárgyában. A fiókegyetnek az egyes pontokra hozott határozatait közt legfontosabb az, mely szerint a jubileumi emlékkönyvet a fiókegyet pénztár terhére a tagoknak megfelelő számban megrendeli. A pénztári kezelésre vonatkozó átirat tárgyalása alkalmával a fiókegyet az év végéig be nem váltott nyugtáknak postai megbízás útján való szétküldését határozza el. Mayer József csöszteleki tanító, tekintettel 50 szolgálati évére, nevének a fiókegyet tagok névsorából való törlését kéri. Kérése nem teljesített, mert a nyugdíjazott tanítók a tagsági díjak fizetése alól felmentve, rendezet tagokul tekintetnek továbbra is.

Titkár előterjesztést tesz a „Steinbach Antal alapítvány“ ügyében. Jelentése szerint az alapítvány ma 1697 frt 80 krnyi, mely tőkének kamataiból Steinbach Antal kir. tanácsos, tanfelügyelő a jelen tanévben két tanulót 40—40 forintnyi segélyben részesített. Az előterjesztés értelmében a fiókegyet főnökség megbizatik az alapítvány gyarapítása ügyében új és szélesebb körű mozgalmat indítani. Titkár előterjesztést tesz továbbá a tanszermuseum tárgyában, melyre vonatkozólag a nagybecskerek-i községi tanító testület felkérte, miszerint a nagy értéket képviselő tanszergyűjteményt újra leltározni, rendezni és e tárgyban az őszi gyűlésen kimerítő beszámoló jelentést tenni sziveskedjék. Az elnöki jelentés felolvasottnak tekintvén, behatóan tárgyalattott a pénztári zárszámadás, melynek felülvizsgálatára Brájjer Gy, Fröhlich L. és Baaden K. küldetett ki. Ezek után benyújtá Hazlinger L. alelnök ugy-

saját, mint tisztársai nevében lemondását, mire Brájjer Gy. korelnök vezetése alatt az új tisztikar választása ejtetett meg. Egyhangulag megválasztá tak: elnökké Baaden Károly; alelnök: Hazlinger Lajos; I. titkár: Gockler Lajos, II. titkár Dold István; pénztáros Wégling István; könyvtárnok és muzeumi felügyelő Váry Mihály.

Az újonnan választott tisztviselők egyenként megköszönvén megválasztásukat, Baaden K. elfoglala az elnöki székét és tárgyalás alá bocsátá a benyújtott indítványokat. Eisler Mihály (Lazárföld) indítványozza, miszerint folyó évi június 8-án Ő Felsége, dicsően urakodó királyunk megkoronáztatásának 25-ik évfordulója alkalmából megfelelő iskolai ünnepélyek rendeztessenek. Elfogadtattott és a fiókegyetnél ez ügyben indítvány fog tétetni. Gockler L. indítványozza, miszerint az évi közleményekben nemcsak a fiókegyet, hanem a fiókegyetek működéséről is kimerítő tudósítás foglaltassék, valamint a nagygyűlés tárgyaira vonatkozó tétel a nagygyűlés előtt 1—2 héttel az egyleti tagoknak megküldhessenek. Mindkét indítvány elfogadtattott.

Baaden elnök végül közli, miszerint a török-becsei „Társaskör“ elnöke, Bethlen gróf főszolgabíró, a fiókegyet a „Társaskör“ által aznap este rendezendő tea-estélyre szívesen meghívja; midőn ezért a „Társaskör“-nek, a község háza tanácstermének átengedéseért pedig a községi előjáróságnak a fiókegyet nevében köszönetet mond, bezárja a fiókegyet tavaszi gyűlést, melynek egyik kimagasló momentumá gyanánt még meg kell említenünk azt, hogy a tisztújítás alkalmával Eisler eddigi elnök sok évi fáradozása és az egylet érdekében kifejtett buzgó tevékenységéért egyhangulag tiszteletbeli elnökké választattott.

Gyűlés után a tagok és vendégek a nagyvendéglő helyiségeiben bankettre gyűltek össze. Hogy itt sikerült felköszöntőkben nem volt hiány, azt mondani felesleges. Az első felköszöntőt Baaden K. elnök mondotta Ő Felségére. Utána megindult a tósztok árja: Bizek A. közs. előjáró a tanítószagra ürité poharát, Bányai J. Török-Becse községi előjáróságát élteti, Mittelman N. a fiókegyet élteti, Seffer A. az új és régi tisztikart, Baaden az előadókat, Tószögi D. a tanító- és tanítónékat stb. stb. Bankett után a fiókegyet tisztikara és a vidéki tanítók nagy része Bizek Armin ur vendégszerető házában a ritka kedvességű és szeretetreméltó háziasszony és háziur által lekötözött módon megvendégeltettek. Innét a vendégek Hazlinger Lajos ig. tanító szíves meghívására az iskolaépületbe vonultak, hol hasonló szíves fogadtatásban részesültek.

Az ünnepélyességéktől méltó befejezést nyertek a „Társaskör“ által rendezett tea-estélyben, mely alkalomból a nevezett kör összes helyiségei a város legelőkelőbb polgárai és tisztviselőinek találkozó helye lön. Ritka diszes hölgykoszorú emelte az est fényét, melynek kiváló dísz kölcsönözött még Rónay Jenő főispán megjelenése is. A tánc nagy buzgalommal folyt és vidékünk fiatal népnevelői ez alkalommal megmutatták, hogy nemcsak az iskolában, de a táncteremben is megállják a helyüket. Csak a reggeli személyvonat megérkezésével ért véget a sikerült ünnepély.

HIREK.

— Rónay Jenő főispán ma reggel szék helyéről elutazott s holnap, szerdán este, tér vissza. — Dániel László helyettes alispán ma reggel néhai bobdai Gyertyánffy Jánosné temetésére Gyérre utazott.

— Verőfényes tavaszi napok járják s a mig kinn a gazdák szorgos keze a fakadó természet ölen egyengeti útját a fejlődő áldásnak, addig benn a városban valóságos

nyári melegség ömlik el úgy, ahogy felénk tavasz és nyár közt elenyésztetni szokott minden átmenetet. A tavaszi fényvel azonban megjelenik az árny is a sűrű, nehéz porföllegek alakjában s amint az utcákon fölkaparognak, minduntalan föltámasztják az óhajást, hogy az utzasöprések lehetőleg locsolás mellett történjenek, mert az amúgy is fa és árnyéktalan utak valósággal megközelíthetetlenek lesznek nem sokára, ha a kocsis-utakat a lehetőségig nem locsolatják és az utzasöprések kiállhatatlanságát egy kis öntözéssel nem enyhítik. A dolog nem is olyan nagyon merész kívánság, és azt valóban nem lehet rossz néven venni, ha az emberek kimélni szeretik a tüdeiket és nem nagy kedvelői a mindenhez odatapadó szutykos porgomolyoknak...

— **Az óvónő-képző ügye.** Lévay Ferencz, miniszteri osztálytanácsos, mint már jeleztük is, tegnap este hat órakor érkezett városunkba, hogy a felállítandó óvónő-képző intézet ügyében a tárgyalásokat a vármegye és a város kiküldött képviselőivel megkezdje. Megérkezése alkalmával az indóház perronján Steinbach Antal, kir. tanácsos, tanfelügyelő, Scossa Dezső, h. tanfelügyelő, továbbá a város részéről dr. Perisits Zoltán fogadták. Ezenkívül ott voltak a községi népiskola, az állami polgári iskola, a görög keleti szerb hitfelekezeti iskola és az izraelita hitfelekezeti iskola tanítói és vezetői. Este a „Pest” szállodában volt vacsora, mely alkalommal Steinbach Antal kir. tanácsos köszöntötte fel a kiváló vendéget, a mire Lévay Ferencz hosszabb beszédben válaszolt, megköszönve a szívélyes ovációt, a melyben a város tanfőnökei őt részesítik, s kijelentve, hogy kötelességének tartja úgy ő, mint a kormány, a magyar kultúrát szolgálni, s azt fejleszteni különösen itt a délvidéken. A társaság vidám kedélyhangulatban, éjfélig maradt együtt.

Az óvónőképző ügyében ma délelőtt tartott meg az értekezlet, melyen Lévay Ferencz, osztálytanácsos, Hegedűs Miklós, helyettes főjegyző, Poroszkay Béla, főügyész, Krsztics János, polgármester, Steinbach Antal kir. tanácsos és Scossa Dezső vettek részt. Rónay Jenő főispán elutazása, Dániel főjegyző családi gyászja miatt részt nem vehettek.

Lévay Ferencz osztálytanácsos előadta küldetésének célját, a mely röviden az, hogy az egyes törvényhatóságok által az állami óvodaképződék elnyerése iránti kérények folytán a miniszter őt bizta meg a helyi viszonyok tanulmányozásával s az erre legalkalmasabb pontok kiszemelésével. A felállítandó intézet igen nagyszabású lesz. Hatvan bennlakó növendék részére internatussal, husz 3-6 éves tanítói árva számára árvaházzal, mintaóvodával stb. lesz egybekapcsolva, azonkívül mintegy hatvan bejáró növendék fog benne oktatást nyerni. A tanerők száma négy lesz, a kikhez a szolgálai, gazdasági teendőket ellátó személyzetet hozzászámítva, tekintélyes számú személyzet elhelyezésére van szükség.

E nagy arányú intézet évi fenntartása az államra mintegy 18-25000 frnyi terhet fog róni azon kívül, hogy az állam az épületek építését, felszerelését is maga eszközli.

Nagyon természetes, hogy egy ily intézet elnyerése Nagybecskerek városnak kiváló érdekében állana s hogy úgy a megye mint a város képviselői örömmel ragadták meg az alkalmat, hogy ezen intézet felállítását keresztülvihető legyen.

Ámde az is természetes, hogy amiként más hatóságok és városok, a melyek az intézetért versenyeznek, az állam rendkívül nagy kiadásai részbeni csökkentésére áldozatokat — és pedig nagy áldozatokat — hoztak, a mi városunk és megyénk sem maradhat el. E tekintetben arra a megállapodásra jutott az értekezlet, hogy a kir. tanfelügyelőség kezdeményezésére a hozzájárulás módzatait a vármegye közönsége ápril 7-én tartandó rendkívüli közgyűlésén, a város pedig egy közelebb egybehívandó rendkívüli közgyűlésen fogja tárgyalás alá venni s hozott határozatait a miniszteriumnál azonnal bemutatja.

A képezde f. évi szept. 1-én mulhatlanul megnyitna, természetesen egyelőre ideiglenes helyiségben. Az e célra kiszemelt épületet Lévay tanácsos megsejmelte, ugy-szintén azon telkeket is, a hol a nagyszabású épület jövő év folyamán emelhető lenne, másrészt behatóan kérdezősködött városunk kulturális, gazdasági, társadalmi s egyéb viszonyai felől s látható örömmel szerzett meggyőződést, hogy itt nem egy viczinális kis várossal, de egy minden tekintetben kifejtett intelligens várossal áll szemben. A tanácsos úr a legjobb indulattal és a legtöbb jóakarattal van eltelve városunk és megyénk iránt s így nem kételkedünk abban, hogy az idén felállítandó első és egyetlen állami óvónő-képezdet mikapjuk meg, — de csak aztán megyei és városi törvényhatóságaink se legyenek szükmarkuak.

— **Ruzsinszky — megnémült.** Ruzsinszky Honának, a színtársulat pompás hangu primadonnájának tegnapi diadala után kelt szárnyra a színház foyerjében a következő apró pikantéria.

A kisasszony ugyanis a negyedik felvonásban a „Hugonották”-ból énekelte el az apród belépő dalát, még pedig oly szépen, s oly hatással, hogy a közönség meg is ismételtette.

A felvonás bevégeztével egy felségesen megtermett úr, a ki nem annyira énekismerete, mint kvantitása által tűnik ki, színeből kikelve rohant a foyerbe, s az ott egybegyűlt arany ifjúságot csaknem feldöntötte.

— Meglepett ez a Ruzsinszky! — lihegte.

— Miért? — kérdezték meglepetve.

— Mert azt hittem, hogy semmi hangja sincs! . . .

Kaczagva kérdezték:

— Honnan gondoltad ezt? . . .

A zenekedvelő úr még mindig lihegett, s extázissal felelte:

— A minap csak arra kértem, hogy egy rövid szócakát feleljen . . . Csak annyit mondjon, hogy: „igen” és . . .

— Nos, és . . .

— És — teljesen néma volt! . . .

— **Üresedésben levő jegyzőségek.** Szerb Nagy-Szent Miklós községben a segédjegyzői állás üresedésbe jött. Fizetés 600 frt. Esetleg az irnoki állás is betöltetik. Fizetés 500 frt. Pályázati kérvények Jankó főszolgabíróhoz N.-Szt.-Miklósról küldendők. — Tatarovits szentpéteri jegyző segédet keres — Ozorán is megüresedett a segédjegyzői állás Ezen állással 400 frt fizetés és 2-öl fa élvezete jár. A választás f. hó 29-én ejtetik meg. — Szerb. Csene községében a 300 frt fizetéssel egybekötött községi irnoki állás ápril hó 1-én lesz betöltve.

— **A német császári pár berlini nagy-követünk ebédjén.** Széchenyi Imre gróf, berlini nagykövetünk, szombaton este hét órakor a nagykövetségi palotába fényes ebédet adott, a melyen a német császári pár is megjelent. Berlini tudósítók az ebéd lefolyásáról most a következő részleteket írják: Vilmos császár magyar huszárezrede egyenruháját viselte. A császári párt Széchenyi gr. a vesztibüle alsó lépcsőjén fogadta, Széchenyi grófné pedig a vesztibüle felső lépcsőjén várta be fényes vendégeit. A császári párt, mikor a

fényes terembe lépett, cigánybanda fogadta a Rákóczi-indulóval. Az ebéden jelen voltak: a szász-meiningeni trónörökös pár, Ernő Günther slezvig-holsteimi herceg, a császárné bátyja, Brocksdorf grófné a császárné főudvarmesternője, Heller grófné udvarhölgy, Wedell gróf a császári ház minisztere nejevel, Eulenberg gr. főudvari marsall nejevel, Stollberg hrg. nejevel, Hatzfeld-Trachenberg herceg és hercegné, Radolin herceg, Wittich tábornok főhadsegéd, Kaltenborn-Stachau hadügyminiszter, továbbá Széchenyi Imre gróf fiai, Dénes és István és a nagy követség tagjai. Ebéd alatt a császár nagy élvezettel hallgatta a cigányzenét s elhuzat a kedvelt magyar dalát is, a „Ritka buza, ritka árpa, ritka rozs” t. A meiningeni herceg kérésére a cigányok eljátszották az „Is, is, is” népdalt. A császári pár este kilencz órakor a legjobb hangulatban távozott a nagykövetségi palotából.

— **Nagy gyász** érte Torontálmegye két köztisztelőben álló, nagyérdemű családját: a Dániel- és a Gyertyánffy-családokat. Mint a legmélyebb részvétellel értesülünk: özv. bobdai Gyertyánffy Jánosné, szül. Petrovich Eleonora asszony, tegnap Gyéren elhunyt 82 éves korában. A boldogultigazi mintaképe volt a régi nagyasszonyoknak s özvegye vala Gyertyánffy János Torontálmegye nagyérdemű alispánjának és leánya, néhai Petrovics Illés kanaki birtokosnak. Életében a hitvesi hűség és a példás életű anyák köztisztelőtől környezett alakja vala. Kit a jótékonyág glóriája vett körül, és most mindazoknak könyei és áldása kísérik sirjába, kik egy ilyen nagylelkű nő elhunytában támadt veszteséget megérteni tudnak.

A család a következő gyászjelentést adta ki: Bobdai Gyertyánffy János a maga és neje szül. bobdai és csávosi Csávósy Josefine, továbbá testvérei, sógorneje és sógorai, Gyertyánffy Emma és ennek férje id. Dániel Pál országgyűlési képviselő, néhai Gyertyánffy László özvegye szül. terpesti Markovits Gabriella, Gyertyánffy Malvina és férje Fürgantner Móricz, Gyertyánffy Eleonora és férje Vécsey István, Gyertyánffy Mária néhai Daniel Béla özvegye, Gyertyánffy Gabriella néhai báró Gussich Alajos cs. és kir. vértés százados özvegye, Gyertyánffy Camilla, Gyertyánffy Kálmán magy. kir. honvédhuzár-örnagy, nemkülönben az alól megnevezett unokák és dédunokák nevében is mély szomorúságtól telt kebellet jelenti, hogy forrón szeretett édes anyja, illetve nagy- és dédanyjok és napajok, a páratlan nő és anya, néhai bobdai Gyertyánffy János Torontálmegye érdemült alispánjának özvegye született Petrovich Eleonora asszony a folyó hó 28-án d. u. 2 órakor a halotti szentségek ájtatos felvétele után élete 82-ik évében végelegyengülésben jobb létre átszenderült. A boldogult hült tetemei f. hó 30-án délutáni 3 órakor fognak Gyéren beszenteltetni és a családi sírboltban ugyanott elhelyeztetni, az engesztelő szent mise áldozat pedig a dolaczi róm. kath. egyházban f. hó 31-én, az Egek urának bemutatni. Áldás lengje körül az üdvözült porait! Kelt Gyéren, 1892-ik év márczius hó 28-án.

Dr. Gyertyánffy Jenő, Gyertyánffy Andor, Gyertyánffy Márián, Gyertyánffy László, Gyertyánffy Eleonora, Gyertyánffy Margit, Gyertyánffy Kálmán, ifj. Gyertyánffy János, ifj. Daniel és neje szül. Daniel Mária, Daniel János és neje szül. Csávósy Irma, Daniel József, Daniel László Torontálmegye főjegyzője, Fürgantner Eleonora, Fürgantner Mária, Fürgantner Malvina, ifj. Vécsey István, özv. Kulifay Lajosné szül. Vécsey Ida, Vécsey Béla cs. és kir. huszárfőhadnagy, Vécsey Zsigmond, Vécsey Camilla és férje Szöllösy Kálmán, Vécsey Géza, Vécsey Gabriella, Daniel Mária, Daniel Endre, Daniel Dezső, Daniel Jolán, Daniel Ilona, Daniel Gabriella, Daniel Camilla, Daniel Péter, báró Gussich

Gabriella, báró Gussich Camilla, báró Gussich Eleonora, báró Gussich Lipót, unokák; legifj. Daniel Pál, Daniel Emma, Daniel Mária, Daniel Margit, Kulifay Victor, Kulifay Andor, Szöllösy Géza, déd-unokák.

— Az Árva-Turóc-Trenesén inségeseinek a nagybecskereki evang. egyház ivén összesen 27 frt 80 kr. gyűlt össze, nevezetesen: az egyház pénztára 5 forint, Jeszenszky N. lelkes, ifj. Helmbold Károly: 2 frt, Kovách Agoston, Mangsch A. dr., br. Feilitzsch Kéler Akos, Kéler Kámán, Jarmaczky Sándor, Likavec Huszár Magdolna, Ujhelyi Huszár Karolin, Moczkovcsák Dezső: 1 frt, Karabócz Pál, Ambrózy József, Machalek János, Lestyanszky György, Kovách Péter, Szilvássy János, Ambrózy Karolin: 50 kr., ifj. Machalek János, id. Machalek Mihály, Machalek Ferencz, Kovalesik János, Szilvák Mihály: 30 kr., Mihalecz M., Lalis Gy., Halász Gy., Csapó J., Korenyi, Andresz S., Veréb Gy., Halász A., Barmóz A., id. Slachta J., ifj. Slachta J., Slachta S., Kolpaszky P., Poljak M., id. Serfőző M., Babinszky János, Maron M., ifj. Serfőző M., Veréb A., Barmóz M., Götti Gy., Polónyi S., Jeszenszky T. özv.: 20 kr., Csernik S és egy valaki: 10 kr. Fenti összeg Szmezsányi György árvai főispán czimere megküldetett.

Pályázatok. A pancsovai kir. törvényszék einoke pályázatot hirdet az ottani törvényszéknél üresedésben levő bírói és albirói állásokra, továbbá az antalfalvai kir. járásbíróaságnál üresedésben levő albirói állásra. Pályázati határidő 14 nap. — A nagybecskereki kir. törvényszéknél szintén egy-egy albirói állás betöltendő. Pályázati határidő két hét. — A nagybecskereki kir. pénzügyigazgatásnál betöltendő egy 700 frt fizetéssel és 150 frt lakbérrel javadalmazott másodosztályú pénzügyi fogalmazói állás. Pályázati határidő: 14 nap.

— **Elveszett fülönfüggő.** Tegnap délután a kishidről az aradaczi utcáig vezető uton egy gyémánt fülönfüggő elveszett. A becsületes megtaláló kéri, hogy azt a kapitányságnál adja át, s illő jutalomban fog részesülni.

Irodalom és művészet.

Színház.

Offenbach elpusztíthatlan „Párisi élet“-e alkalmat adott Csóka társulatának, hogy legjobb oldaláról mutassa be magát. Oly korrekt, összevágó előadást láttunk, mely feltétlen elismerést és dicséretet érdemel. Pálffy Nina a kesztyűsné nehéz szerepében összes előnyeit ragyogtatta. Igazi párisi chiccel mozgott a színpadon, dalait pedig üde hangon és ügyes pointírozással énekelte. A közönség zajos tapsokkal jutalmazta meg a művésznő kitünő alakítását. Goudremark bárót Mikei személyesítette jó humorral, a bárónét pedig Ruzsinszky Ilona. A kisasszony a harmadik felvonásban elénekelte az apród dalát a Hugonottákból. — Szinte jól esett ezt a szép üde hangot, melyet a természet is inkább a komoly énekre, mint az operettek keringőire teremtett, egy nagyobb szabású zenei műben hallgatni. A közönség élvezettel hallgatta a fiatal művésznő kitünően iskolázott hangját, és nemes, előkelő énekmodorát, s szünni nem akaró tapsokkal hálálta meg ezen magas művészi fokon álló éneket. Virágokban sem volt hiány s a kisasszony engedve a zajosan kifejezett óhajnak, megismételte az egész áriát. Kállay Lujzát (Metella) ezuttal láttuk először nagyobb szerepben. Szép megjelenése mint korrekt éneke a legjobb benyomást tette. Litzenmayer Szidi (Paulina) szintén elismerést érdemel könnyed játékáért és üde énekeért. A czipészt Karacs adta igen jó felfogással, Baghy Gyula pedig igen elegans párisi világhi volt. A kisebb szerepek szintén jól voltak betöltve. Ének- és zenekar Bokor József vezetésével ezuttal is kitünően működtek.

Táviratok.

Uj képviselők.

Budapest, márcz. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kovács Albert nemzeti párti Szent-Györgyön és Fehér Miklós államtitkár Huszton ma képviselőkké választattak.

Az akadémia pályázata.

Budapest, márczius 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A magyar tudományos akadémián ma hirdették ki a Karácsonyi-féle 200 aranyos pályázat eredményét. A pályadíj ezuttal komoly színművekre volt kitzúve, a beküldöttek közül azonban a bíráló bizottság egyet sem tartott a jutalomra érdemesnek. A díj ennélfogva az akadémiánál marad. A bizottság a pályázók művek közül mégis kiemelendőknek tartja a „Zách Klára“ és „Sötét napok“ címűeket. — A Farkas-Rasskó díjra, mely hazafias költeményre volt kitzúve. 26 pályamű érkezett be. A bíráló bizottság az „Ezer év“ és „Alai szózat“ címűeket tartja említésre méltóknak. A díjat azonban itt sem adták ki.

Robbantások Párisban.

Budapest, márcz. 29. (A Torontál eredeti távirata.) Párisból érkező hírek szerint, ma ismét négy bombát találtak egy ház csatornájában, melyet ismeretlen tettesek, de mindenesetre anarchisták helyeztek el. A bombákra szerencsésen ideje korán ráakadtak, s így azok kárt nem okozhattak. Az izgalom városzerte óriási, a rendőrség az ügyben szakadatlanul talpon van és nyomoz, mindez ideig azonban eredményre nem jutott.

REGÉNY-CSARNOK.

Halálos sebek.

Regény.

— A „Torontál“ számára írta —
Jurkovics Aladár.

(25-ik folytatás.)

Iván merev, hideg arccal felelte:
— Hogy az orvost én hoztam, az való igaz! Ezt megtette volna más is a helyemben, ha lett volna tudomása a tanár hollétéről...
— De önnek nem volt erről tudomása! Ön kereste őt... Kereste napokig!...
— Ez csak annyiban áll, a mennyiben nem találtam fel őt rögtön. De azokról a helyekről, a hol tartózkodni szokott, tudomásom volt és van is... Ha azonnal nem találtam meg, megtaláltam másnap... S miután egyéb dolgom nem volt, mint őt keresni: nem is mulasztottam semmit... A hálálkodásra tehát nincs ok!...
— S az életem? Kinek tartozom ezért köszönettel?
— Kétségkívül annak, a ki őt gyógyította. Itt minden érdem a professzoré!
Oktáv fejét rázta:

— Ez az ön felfogása. Az enyém azonban más. Én mégis, legalább is fele részben, önt tartom életem megmentőjének s engedje meg, hogy ezért köszönetet mondjak s hálával szoríthassam meg kezét!

A két férfi kezét fogott.

— És most ne beszéljünk többé az egész dologról. E föltétel alatt szívesen szorítom meg kezét!

Oktáv visszaült helyére.

Majd szivarral kínálta meg vendégét, a kit szemmel láthatólag ki akart tüntetni.

Iván köszönettel utasította vissza.

— Néhány nap óta gyengélkedem, — mondá, — s orvosom megtiltotta a szivarzást.

Aztán egyebekről kezdtek beszélgetni. Teljesen közönyös tárgyokról. Az időről, a társaságról, az emberekről. Iván keveset beszélt, annál többet Oktáv, a ki minden áron jobb hangulatba igyekezett hozni vendégét. Ez azonban alig sikerült. Iván kimért, hideg, feszes maradt továbbra is. Minden mozdulatán meglátszott, hogy kényelmetlenül, nem jól érzi magát. Feszengett helyén s tagjai oly-olykor idegesen rándultak meg. Egyszer-másszor, a mikor háta megett zajt hallott, szinte rémülten fordult hátra s arczsine csaknem kékeszöldre vált.

Oktáv mindezt látta jól. Mivel azonban megszokta Ivánban a különös embert látni, ezt is mind az eredetiség rovására jegyezte fel.

Igy kinlódtak át egymás mellett egy fél órát.

Iván ekkor felállott.

— És most isten önnel, gróf ur! — mondta, miközben kezét nyujtotta Oktávnak. — Ha valamiben, bármi legyen is az, a jövőben szolgálatára lehetek, szívesen állok rendelkezésére! Bennem készséges emberére talál!

Oktáv gróf elfogadta a feléje nyujtott kezét.

— Köszönöm, uram! Hiszem, hogy nem lesz rá többé szükségem. Mielőtt azonban elmegy, csak meglátogatja egy pillanatra nőmet!

Iván felkapta fejét s egy futó, de éles és átható tekintetet vetett a grófra. Vajjon őszintén, minden hátsó gondolat nélkül mondja-e ezt ez az ember, vagy pedig csak ravaszkodik, mivel mindent tud?

Oktáv arczán azonban nyoma sem volt a ravaszkodásnak. Tekintetéből a teljes őszinteség, jóakarát sugárzott ki.

Iván félre fordította fejét s így szólt:

— Hagyjuk ezt most, gróf ur!

Oktáv azonban tovább is kardoskodott terve mellett.

— Hagyjuk? Miért? Hiszen ön ismeri a grófnőt!

Iván újból erősen nézett Oktáv szeme közé s gyanakvólag kérdé:

— Én? Honnan gondolja?

Oktáv mosolygott:

— Minő különös ön! Hiszen nöm szólt nekem önről!

Iván hátra lépett s felegyenesedett:

— Ah!

— Hiszen ön meglátogatta betegségem ideje alatt s beszélt velem!

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovics Aladár.

H i r d e t é s e k.

382. szám kig. 1892.

Arverési hirdetmény.

Bega-Szent-György község képviselő-testületének folyó évi márczius hó 23-án 20. szám kgy. 1892. sz. a. hozott határozata folytán ezennel közhírré tétetik, miként a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező, a községközi háziorvosok által ellenében fekvő területből kihasított

**10 házhely,
ugy a volt uradalmi kertészlak**

törvényhatósági jóváhagyás fentartása mellett f. 1892. évi **aprilis 24-én**, délután 2 órakor tartandó nyilvános árverés útján eladatni fognak.

Mire a venni szándékozók tisztelettel meghívattak azzal, hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a község jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Bega-Szent-Györgyön, 1892. évi márczius 24-én.

Schiller Lipót,

jegyző.

Beierlein János,

biró.

(118—3.2)

1996. szám kig. 1892.

(119—3.2)

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye nagyikikindai járásában az újonnan szervezett Bocsár községi orvosi állomás választás útján folyó évi április 20-án, délutáni 3 órakor Bocsár községközösségénél be fog tölteni.

Felhívattak mindazon orvostudorok, kik ezen 700 ft évi fizetés, nappali 20 kr. és éjjeli 40 kr. látogatási díjjal javadalmazott állomást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig ezen szolgabíróságnál nyújtsák be.

Nagyikikinda, 1892. márczius 23.

Főszolgabíró megbízásából:

Augusztin Miklós, szolgabíró.

1699. szám kig. 1892.

(122—3.1)

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett Lajosfalva községi s. jegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 400 forint évi fizetés és a járlatok kiállítás, átruházása és megújítása 5, 3 és 2 kr. díj van egybekötve.

Felhívattak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelendő kérvényüket az antalfalvai járás főszolgabírói hivatalához 1892. évi május hó 15-ig küldjék be.

A választás folyó évi május hó 16-án fog Lajosfalva községközösségénél megejtetni.

Antalfalva, 1892. évi márczius 22.

Halász István, szolgabíró.

Pleitz Fer. Pál

könyv- és könyomda

könyv-, mű-, zenemű-, papir- és írószerkereskedés, nyomtatványraktár

Nagybecskereken, Hunyady-(fő-)utcza.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.